

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ
**ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ :ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΕΝΙΑΣ
ΑΛΒΑΝΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ**

***SOCIAL AND ANTHROPOLOGICAL DIMENSIONS OF THE
RETURN OF THE SECOND GENERATION OF ALBANIAN
MIGRANTS IN THE COUNTRY OF ORIGIN***

**ΕΠΟΠΤΗΣ Α' :Δ. ΜΙΧΑΗΛ
ΕΠΟΠΤΗΣ Β' : Σ.ΤΡΙΑΝΤΑΡΗ**

**ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ : ΜΑΤΖΑΡΡΙ ΝΤΟΝΑΤΕΛΑ
ΑΕΜ :2757**

ΦΛΩΡΙΝΑ 2018

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	Σελ 03
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΔΕΥΤΕΡΗ ΓΕΝΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ	Σελ 04
1.1 ΔΕΥΤΕΡΗ ΓΕΝΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ	Σελ 06
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΑΛΒΑΝΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΕΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΟΥ ΕΠΕΣΤΡΕΨΑΝ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ	Σελ 08
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	Σελ 49
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	Σελ 51

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η μετακίνηση μεγάλων ρευμάτων μεταναστών από την Αλβανία στην Ελλάδα την δεκαετία του 1990 είναι γεγονός. Ύστερα από την πτώση του τότε αυταρχικού καθεστώτος στην Αλβανία τα σύνορα άνοιξαν και οι άνθρωποι στην προσπάθεια τους να ξεφύγουν από την μεγάλη φτώχεια και η ανάγκη τους να οικοδομήσουν ένα καλύτερο μέλλον για τους ίδιους και τις οικογένειες τους ,τους οδήγησε σε αυτή την απόφαση . Τα σύνορα άνοιξαν και οι άνθρωποι ξεχύθηκαν σαν χείμαρροι (Μιχαήλ, 2014).

Προσπαθούσαν συνεχώς να περάσουν στην Ελλάδα έχοντας μαζί τους ένα κομμάτι ψωμί ,δυο ρούχα και ένα μυαλό γεμάτο όνειρα και ελπίδα για μια καλύτερη ζωή. Αξίζει βέβαια να αναφέρουμε ότι δεν είχαν όλοι αυτοί οι άνθρωποι τις ίδιες ιδέες και σκέψεις στο μυαλό τους, δεν προσπάθησαν όλοι να διεκδικήσουν ένα καλύτερο μέλλον με τίμια μέσα .Αυτός λοιπόν ήταν και ο λόγος που τα πράγματα πήραν μια αρνητική ρότα, οι κάτοικοι των ελληνικών περιοχών άρχισαν να δυσανασχετούν και να αρνούνται την συνύπαρξη με τους Αλβανούς μετανάστες, καθώς δεν ήταν σε θέση πια να καταλάβουν ποιοι ήταν αυτοί που προσπαθούσαν τίμια να ζήσουν και ποιοι θα έκαναν τα πάντα για να αποκτήσουν αυτά που θέλουν. Ένας φόβος και μια ανασφάλεια είχε κατακλύσει τους κατοίκους των Ελληνικών περιοχών, οι οποίοι φοβόντουσαν ακόμα και για την ζωή τους .Το γεγονός αυτό τους έκανε ανίκανους να σκεφτούν πως δεν μπορεί όλοι οι άνθρωποι να είναι ίδιοι, δε γίνεται να είναι όλοι φονιάδες αλλά πως υπάρχουν και τίμιοι άνθρωποι ανάμεσα σε αυτούς τους μετανάστες. Οι κάτοικοι της Ελλάδας, έφτασαν στο σημείο να είναι ξενοφοβικοί και οι Αλβανοί να τους προκαλούν μόνο απέχθεια και φόβο. Δικαιολογημένα εν μέρει αφού ένα μέρος των δεύτερων έκαναν πολλά , αλλά δεν είναι και λογικό να υπάρχει η πεποίθηση ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ίδιοι (Λαμπριανίδης & Λυμπεράκη, 2001, Μιχαήλ, 2014).

Στο σημείο αυτό, αξίζει να αναφερθεί πως ζούσαν αυτοί οι άνθρωποι μέχρι να ανοίξουν τα σύνορα. Μετά από τον θάνατο του Χότζα άνοιξαν όλες οι φυλακές και οι πρώτοι που προσπάθησαν να φύγουν εκτός χώρας ήταν αυτοί οι άνθρωποι που έφυγαν από αυτές και ήθελαν να ξεφύγουν από την Αλβανία .Το κυριότερο βέβαια ήταν ότι οι άνθρωποι αυτοί ζούσαν σαν φυλακισμένοι μέσα στα ίδια τους τα σπίτια και στην ίδια τους την χώρα, υποχείρια της Αλβανικής κυβέρνησης και του Χότζα,

ανήμποροι να πάρουν οποιαδήποτε απόφαση για την ζωή τους και κενή από ιδεολογία και όνειρα για ένα καλύτερο αύριο (Γρώπα και άλλοι, 2014)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΔΕΥΤΕΡΗ ΓΕΝΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Αρχικά θα πρέπει να γίνει μια αναφορά στον όρο δεύτερη γενιά μεταναστών, τι είναι αυτός ο όρος και σε ποιους αναφέρεται. Η δεύτερη γενιά μεταναστών είναι οι άνθρωποι οι οποίοι ήρθαν στην Ελλάδα γιατί οι γονείς τους πήραν αυτή την απόφαση και αναφέρεται κυρίως σε ανήλικα παιδιά που ακολούθησαν τους γονείς τους σε αυτό το βήμα. Το κύριο χαρακτηριστικό αυτής της γενιάς είναι πως ήρθαν στην Ελλάδα σε πολύ μικρή ηλικία , σε μια περίοδο της ζωής τους που ακόμα είναι άπλαστοι οι χαρακτήρες τους και η ιδεολογίες τους. Είναι πολύ σημαντικό να γίνει κατανοητό και να υπάρξει μια διαφοροποίηση πως όταν γίνεται αναφορά στους μετανάστες δεύτερης γενιάς δεν γίνεται μνεία στο πληθυσμό των μεταναστών εκείνων που έχουν εισέλθει στην χώρα είτε ως οικονομικοί μετανάστες, είτε ως πρόσφυγες , είτε ως θύματα πολέμου . Ουσιαστικά γίνεται αναφορά στους στα νέα παιδιά τα οποία είτε έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα ,είτε έχουν έρθει στη χώρα σε πολύ νεαρή ηλικία και έχουν φοιτήσει σε ελληνικά σχολεία ή πανεπιστήμια. Το αποτέλεσμα είναι πως τα παιδιά αυτά δεν έχουν καμία σχέση στη πραγματικότητα με την μετανάστευση αυτή καθαυτή και φυσικά δεν νιώθουν μετανάστες παρόλο που αποκαλούνται ή αντιμετωπίζονται ως μετανάστες . Επίσης δεν έχουν καμία μνήμη μετανάστευσης αφού ποτέ δεν αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους και να καταφύγουν σε μια ξένη χώρα όπως η πρώτη γενιά μεταναστών . Οι περισσότεροι μετανάστες της δεύτερης γενιάς ,έχουν γνωρίσει μόνο μια χώρα ,μόνο μια πατρίδα και αυτή είναι η Ελλάδα (Θεριανός, 2010).

Οι κυριότερες διαφορές ανάμεσα στους μετανάστες της πρώτης γενιάς με αυτούς της δεύτερης γενιάς, δεδομένου ότι παρουσιάζουν σε βάθος διαφορετικότητα και χάσμα ανάμεσα τους, εστιάζονται στο ότι οι μετανάστες πρώτης γενιάς ήταν κυρίως άνθρωποι οι οποίοι ήρθαν στην Ελλάδα σαν κνηγμένοι ,άλλες φορές νόμιμα και δυστυχώς άλλες φορές παράνομα. Στόχος τους η αναζήτηση μιας στέγης και μιας διεξόδου που θα τους εξασφάλιζε μια καλύτερη ποιότητα ζωής. Αυτοί οι μετανάστες ήταν κυρίως οικονομικοί μετανάστες και άνθρωποι οι οποίοι θέλησαν να εγκαταλείψουν την χώρα τους, προφανώς γιατί οι συνθήκες ζωής εκεί ήταν κάτω του μετρίου, γιατί οι πόροι δεν επαρκούσαν για να καλύψουν τις βιοτικές τους ανάγκες και κατά συνέπεια η ίδια τους η ύπαρξη τέθηκε κάτω από την απειλή ενός αφανισμού (Θεριανός, 2010).

Από την άλλη μεριά, οι μετανάστες δεύτερης γενιάς, δεν είναι καν μετανάστες, γιατί είναι παιδιά μεταναστών που είτε έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα, είτε δεν θυμούνται τίποτα από την Αλβανία, έχουν απορροφηθεί και ενταχθεί πλήρως στην χώρα σε τέτοιο βαθμό που η διαφοροποίηση τους από τους υπολοίπους Έλληνες θα ήταν άδικη ,αφύσικη και προβληματική . Το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών των παιδιών έχουν λάβει την Ελληνική παιδεία δηλώνουν ως μητρική τους γλώσσα την Ελληνική , γνωρίζουν την ιστορία της χώρας από τον αρχαίο πολιτισμό ως και τον σύγχρονο γιορτάζουν και τιμούν τα ήθη ,τα έθιμα και τις Ελληνικές παραδόσεις ,παίρνουν μέρος ενεργά στις πανελλήνιες εξετάσεις, διεκδικούν την θέση τους στα Ελληνικά πανεπιστήμια και όταν τυχαίνει και αριστεύουν στο σχολείο , σηκώνουν με τιμή στις παρελάσεις την Ελληνική σημαία (Εθνικό - Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2010,)

1.1 ΔΕΥΤΕΡΗ ΓΕΝΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ .

Στην παρούσα έρευνα μέσω ερωτηματολογίων που χρησιμοποιήθηκαν σε δείγμα μεταναστών δεύτερης γενιάς, θα γίνει μνεία στην ζωή τους στην Ελλάδα και στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν εξαιτίας της οικονομικής κρίσης και κυρίως ποιες δυσκολίες καλούνται να αντιμετωπίσουν οι νέοι που αναγκάστηκαν να επιστρέψουν πίσω στην Αλβανία (Καμηλάλης, 2016).

Η μεθοδολογία της έρευνας θα εστιάσει στις αφηγήσεις Αλβανών μεταναστών δεύτερης γενιάς, για την ζωή τους στην Ελλάδα και τι δυσκολίες που αντιμετώπισαν. Ποιο ήταν το πρόβλημα που τους ανάγκασε να γυρίσουν πίσω στην Αλβανία; Ήταν κάτι που επέλεξαν οι ίδιοι ή κάποιος άλλος; Πως ονειρεύονται την ζωή τους ; Ήθελαν να γυρίσουν πίσω στην Ελλάδα (Μιχαήλ, 2014);

Είναι γεγονός πως τα τελευταία χρόνια εξαιτίας της οικονομικής κρίσης πολλοί μετανάστες αναγκάστηκαν να γυρίσουν πίσω στην χώρα τους καθώς η έλλειψη εύρεσης εργασίας και τα οικονομικά προβλήματα έχουν κατακλύσει τις οικογένειες αυτές, όπως και τις ελληνικές και παρόλο που ήρθαν στην Ελλάδα με όνειρα για ένα καλύτερο μέλλον βλέπουν τα όνειρα αυτά μέρα με την μέρα να γκρεμίζονται και την ζωή τους να μην παίρνει την ρότα που ήλπιζαν (Παλαιολόγου & Ευαγγέλου, 2013).

Για τον παραπάνω λόγο, στην εν λόγω έρευνα θα γίνει εστίαση όχι μόνο στις οικογένειες που επέστρεψαν στην Αλβανία αλλά και στους μετανάστες δεύτερης γενιάς τα τέκνα δηλαδή των οικογενειών αυτών που πήραν την απόφαση να επιστρέψουν μόνοι τους πίσω στην Αλβανία είτε για να ολοκληρώσουν τον κύκλο της φοίτησης τους στο σχολείο, είτε για να σπουδάσουν σε κάποιο πανεπιστήμιο στην Αλβανία, αφήνοντας πίσω τις οικογένειες τους. Επίσης το δείγμα περιλαμβάνει και όσους ολοκλήρωσαν τον κύκλο των σπουδών τους στην Ελλάδα και παρόλα αυτά αποφάσισαν να γυρίσουν πίσω στην χώρα τους για να μείνουν μόνιμα να εργαστούν και να δημιουργήσουν εκεί τις δικές τους οικογένειες . Μας ενδιαφέρει να μάθουμε και να ερευνήσουμε τους λόγους που τους οδήγησαν σε αυτή τους την απόφαση και τι ήταν αυτό που τους έκανε να

πιστέψουν πως η επιστροφή τους στην χώρα από την οποία κατάγονται οι γονείς τους και την εγκατέλειψαν αναζητώντας ένα καλύτερο αύριο, μπορεί να προσφέρει σε εκείνους αυτό το καλύτερο αύριο. Τα ερωτήματα που θα πρέπει να απαντηθούν είναι Ποιες ήταν οι επαφές τους με την χώρα αυτή πόσο συχνά την επισκεπτόντουσαν πριν την επιστροφή τους, πόσο εύκολη ήταν η προσαρμογή τους πίσω στην πατρίδα τους και τέλος αν υπάρχει στο μυαλό τους η περίπτωση να επιστρέψουν στην Ελλάδα (Μαργαρώνη, 2008).

Με βάση τα παραπάνω θα πρέπει να ειπωθεί ότι η παρούσα έρευνα πραγματοποιήθηκε μέσω συνεντεύξεων που πραγματοποιήσα σε ένα δείγμα 7 ατόμων εκ των οποίων 4 ήταν γυναίκες και 3 άντρες . Τα άτομα που συμμετείχαν στις συνεντεύξεις είναι άνθρωποι που σχετίζονται με το στενό οικογενειακό περιβάλλον της συγγραφέως, η οποία είναι και η ίδια μετανάστρια δεύτερης γενιάς . Τα εν λόγω άτομα είναι άνθρωποι που ήρθαν στην Ελλάδα με την οικογένεια τους και μεγάλωσαν στην Ελλάδα αλλά η οικονομική κρίση τους οδήγησε στην απογοήτευση και στην απόφαση να γυρίσουν πίσω. Η απόφαση τους φαίνεται να στηρίχτηκε στο γεγονός πως η Αλβανία είναι μια χώρα που αναπτύσσεται και που μπορεί να τους δώσει ένα καλύτερο επαγγελματικό μέλλον καθώς δεν έχει μπει ακόμα η οικονομική κρίση στην ζωή των γηγενών κατοίκων τη . Οι ηλικίες των συμμετεχόντων κυμαίνονται από 21 έως 35 χρονών. Έμειναν στην Ελλάδα το λιγότερο 6 χρόνια και μεγάλωσαν με την Ελληνική νοοτροπία .Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν μέσω SKYPE και τηλεφώνου καθώς οι περισσότεροι είναι κάτοικοι της Αλβανίας ή κάποιας άλλης χώρας του εξωτερικού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΑΛΒΑΝΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΕΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΟΥ ΕΠΕΣΤΡΕΨΑΝ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε απευθύνεται σε Αλβανούς μετανάστες δεύτερης γενιάς, άνδρες και γυναίκες, που είτε γεννήθηκαν στην Ελλάδα, είτε ήλθαν στην Ελλάδα πριν την ηλικία των 12 χρόνων και τώρα πια ζουν μόνιμα ή προσωρινά στην Αλβανία. Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από άτομα που έζησαν τουλάχιστον 6 συνεχή χρόνια στην Ελλάδα και έχουν τουλάχιστον 6 μήνες που έχουν επιστρέψει στην Αλβανία και είναι από 18 χρόνων και πάνω.

Το ερωτηματολόγιο εξετάζει 3 φάσεις:

1. Την κατάσταση τους πριν μεταναστεύσουν στην Ελλάδα (καταστάσεις που θυμούνται τα ίδια τα άτομα αυτά ή τους διηγήθηκαν οι γονείς τους)
2. Την μεταναστευτική εμπειρία τους στην Ελλάδα
3. Την κατάσταση τους μετά την επιστροφή στην Αλβανία

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗ:

Ηλικία: 24

Φύλο : Άνδρας

Τόπος γέννησης: Τίρανα Αλβανία

Τόπος Διαμονής: Αθήνα

Χρονολογία μετανάστευσης στην Ελλάδα: 1997

Χρονολογία επιστροφής στην Αλβανία: 2014

Επάγγελμα τώρα ή και στο παρελθόν: Ηλεκτρολόγος

Μορφωτικό επίπεδο: ΕΠΑΛ

Οικογενειακή κατάσταση: ΑΓΑΜΟΣ

Παιδιά: ΟΧΙ

ΦΑΣΗ 1: Η κατάσταση πριν τη μετανάστευση

1. Σε ποια ηλικία ήλθες στην Ελλάδα, ή μήπως γεννήθηκες στην Ελλάδα;

Όταν ήρθα στην Ελλάδα ήμουν τεσσάρων ετών .

2. Πόσα αδέρφια είστε; Πόσα και ποια από τα αδέρφια σου γεννήθηκαν στην Αλβανία και πόσα και ποια στην Ελλάδα;

Είμαστε τρία αδέρφια και γεννηθήκαμε όλοι στην Αλβανία

3. Πόσα άτομα της οικογένειας μετανάστευσαν αρχικά;

Αρχικά μετανάστευσε μόνο ο πατέρας μου και μετά όλοι η οικογένεια .

4. Από ποια πόλη/περιοχή της Αλβανίας προέρχεστε;

Από ένα χωριό στα Τίρανα .

5. Ποιος ήταν ο πρώτος προορισμός σας στην Ελλάδα, υπήρχαν άλλοι τόποι εγκατάστασης μετά από τον αρχικό;

Αρχικά ζήσαμε στην Ρόδο γιατί εκεί πήγε ο πατέρας μου και έπειτα στην Αθήνα .

6. Πήγες καθόλου σχολείο στην Αλβανία πριν έλθετε στην Ελλάδα;

Όχι γιατί ήρθα πολύ μικρός.

7. Για ποιους λόγους μετανάστευσε η οικογένειά σου;

Για οικονομικούς λόγους .

8. Ποια ήταν η οικονομική σας κατάσταση στην Αλβανία; Τι δουλειά έκανε ο πατέρας σου/η μητέρα σου στην χώρα προέλευσης;

Ήταν πολύ δύσκολα και φτωχικά ο πατέρας μου δούλευε στα χωράφια και η μητέρα μου στο σπίτι .

ΦΑΣΗ 2: Η εμπειρία της μετανάστευσης στην Ελλάδα

1. Πόσα χρόνια έζησες στην Ελλάδα;

17 χρόνια .

2. Σε ποιο/ποια μέρη;

Στην Ρόδο και στην Αθήνα .

3. Πως ήταν αυτά τα χρόνια;

Ήταν όμορφα αλλά και δύσκολα .

4. Οι γονείς σου τι δουλειά έκαναν στην Ελλάδα;

Ο πατέρας μου οικοδόμος και η μαμά μου καθάριζε σπίτια.

5. Η οικογένειά σου πως αξιολογεί την απόφαση να μεταναστεύσουν στην Ελλάδα; Θετικά ή αρνητικά και γιατί;

Αρνητικά γιατί άφησαν πολλά πράγματα πίσω δυσκολεύτηκαν πολύ να ζήσουν και τώρα αναγκάστηκαν να γυρίσουν πίσω.

6. Πως πήγαν τα οικονομικά της οικογένειας στην Ελλάδα;

Αρχικά αρκετά καλά ώστε να ζήσουμε αλλά μετά πιο δύσκολα .

7. Πόσα μέλη αριθμούσε η οικογένεια σας στην Ελλάδα;

Πέντε άτομα είμαστε όλοι.

8. Ποια ήταν τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίσατε ως οικογένεια μεταναστών στην Ελλάδα;

Ο ρατσισμός και τα δύσκολα οικονομικά.

9. Πως ήταν τα σχολικά σου χρόνια;

Τα σχολικά μου χρόνια ήταν όμορφα .

10. Σπούδασες στην Ελλάδα; Αν ναι, τι σπούδασες;

Τελείωσα στο ΕΠΑΛ ηλεκτρολόγος .

11. Δούλεψες πάνω στο αντικείμενο των σπουδών σου;

Ναι για 2 χρόνια .

12. Όταν ζούσες στην Ελλάδα διατηρούσες επαφές με την Αλβανία; Με ποιους;

Ναι φυσικά με τους συγγενείς μου.

13. Όσο ζούσες στην Ελλάδα είχες κάποιο συναισθηματικό δεσμό; Αν ναι, τι ήταν Έλληνας/ίδα ή Αλβανός/ίδα;

Όχι γιατί έφυγα μικρός σε ηλικία

ΦΑΣΗ 3: Η επιστροφή στην χώρα προέλευσης και η νέα πραγματικότητα

1. Για ποιους λόγους επέστρεψες στην Αλβανία;
Γιατί έβλεπα ότι τα λεφτά που έβγαζα δεν μου έφταναν για να ζήσω .
2. Ποιος πήρε αυτή την απόφαση;
Ο πατέρας μου για να φύγουμε οικογενειακός .
3. Τι έκαναν τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας; Έμειναν στην Ελλάδα ή επέστρεψαν στην Αλβανία;
Επιστρέψαμε όλοι μαζί.
4. Πως ήταν η περίοδος προσαρμογής στην Αλβανία;
Ήταν πάρα πολύ δύσκολο.
5. Τι προβλήματα αντιμετώπισες;
Και στην γλώσσα αλλά και στις συνήθειες.
6. Ζεις μόνος/η ή με άλλους;
Ζω ακόμα με τους γονείς μου .
7. Παντρεύτηκες; Ο/η σύζυγος σου ποιας εθνικότητας είναι;
Όχι δεν έχω παντρευτεί ακόμα.
8. Έκανες παιδιά;
Όχι .
9. Πόσα;
10. Εργάζεσαι; Αν ναι, που;
Περιστασιακά όπου βρίσκω δουλειά.
11. Είσαι ευχαριστημένος/η με την απόφαση της επιστροφής;
Όχι ιδιαίτερα αλλά δεν υπήρχε άλλη λύση .

12. Τι νοσταλγείς απ' την Ελλάδα και τι σε θλίβει;

Οι παρέες μου και η ζωή μου γενικότερα .

13. Αισθάνεσαι ότι ανήκεις στην Ελλάδα ή στην Αλβανία;

Στην Ελλάδα.

14. Διατηρείς επαφές με άτομα στην Ελλάδα; Αν ναι, με ποιους;

Με όλους μου τους φίλους.

15. Θα ξαναγύριζες ποτέ ή όχι και με ποιες προϋποθέσεις;

Νομίζω πως ναι ,αν υπήρχε η προοπτική να μπορέσω να βρω μια δουλειά για να μπορέσω να ζήσω με αξιοπρέπεια.

16. Ποια είναι τα σχέδιά σου για το μέλλον;

Να μπορέσω να δουλέψω και να μείνω μόνος μου.

17. Αν εσύ έπαιρνες αυτή τη συνέντευξη τι θα με ρωτούσες που δεν σε ρώτησα εγώ;

Δεν

ξέρω

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗ:

Ηλικία: 26

Φύλο : Γυναίκα

Τόπος γέννησης: Σκόδρα Αλβανία

Τόπος Διαμονής: Κόρινθος

Χρονολογία μετανάστευσης στην Ελλάδα: 1993

Χρονολογία επιστροφής στην Αλβανία: 2011

Επάγγελμα τώρα ή και στο παρελθόν: Δικηγόρος

Μορφωτικό επίπεδο: Πανεπιστήμιο

Οικογενειακή κατάσταση: ΆΓΑΜΟΣ

Παιδιά:

OXI

ΦΑΣΗ 1: Η κατάσταση πριν τη μετανάστευση

1. Σε ποια ηλικία ήλθες στην Ελλάδα, ή μήπως γεννήθηκες στην Ελλάδα;

Όταν ήρθα στην Ελλάδα 2 ετών .

2. Πόσα αδέρφια είστε; Πόσα και ποια από τα αδέρφια σου γεννήθηκαν στην Αλβανία και πόσα και ποια στην Ελλάδα;

Είμαστε δύο αδέρφια και ο αδερφός μου γεννήθηκε στην Ελλάδα .

3. Πόσα άτομα της οικογένειας μετανάστευσαν αρχικά;

Αρχικά μετανάστευσε μόνο ο πατέρας μου και μετά όλη η οικογένεια .

4. Από ποια πόλη/περιοχή της Αλβανίας προέρχεστε;

Από ένα χωριό στη Σκοδρα .

5. Ποιος ήταν ο πρώτος προορισμός σας στην Ελλάδα, υπήρχαν άλλοι τόποι εγκατάστασης μετά από τον αρχικό;

Στην Κόρινθο .

6. Πήγες καθόλου σχολείο στην Αλβανία πριν έλθετε στην Ελλάδα;

Όχι γιατί ήρθα πολύ μικρή.

7. Για ποιους λόγους μετανάστευσε η οικογένειά σου;

Για οικονομικούς λόγους .

8. Ποια ήταν η οικονομική σας κατάσταση στην Αλβανία; Τι δουλειά έκανε ο πατέρας σου/η μητέρα σου στην χώρα προέλευσης;

Σίγουρα είχε μεγάλη φτώχεια αυτός είναι άλλωστε και ο λόγος που ήρθαμε στην Ελλάδα . Ο πατέρας μου ήταν οικοδόμος και η μητέρα μου στο σπίτι .

ΦΑΣΗ 2: Η εμπειρία της μετανάστευσης στην Ελλάδα

1. Πόσα χρόνια έζησες στην Ελλάδα;
16 χρόνια .
2. Σε ποιο/ποια μέρη;
Στην Κόρινθο.
3. Πως ήταν αυτά τα χρόνια;
Ήταν όμορφα αλλά και δύσκολα
4. Οι γονείς σου τι δουλειά έκαναν στην Ελλάδα;
Ο πατέρας μου οικοδόμος και η μαμά μου καθάριζε σπίτια.
5. Η οικογένειά σου πως αξιολογεί την απόφαση να μεταναστεύσουν στην Ελλάδα; Θετικά ή αρνητικά και γιατί;
Αρνητικά γιατί άφησαν πολλά πράγματα πίσω δυσκολεύτηκαν πολύ να ζήσουν και τώρα αναγκάστηκαν να γυρίσουν πίσω.
6. Πως πήγαν τα οικονομικά της οικογένειας στην Ελλάδα;
Αρχικά αρκετά καλά ώστε να ζήσουμε αλλά μετά πιο δύσκολα .
7. Πόσα μέλη αριθμούσε η οικογένεια σας στην Ελλάδα;
Τέσσερα.
8. Ποια ήταν τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίσατε ως οικογένεια μεταναστών στην Ελλάδα;
Ο ρατσισμός και τα δύσκολα οικονομικά.
9. Πως ήταν τα σχολικά σου χρόνια;
Τα σχολικά μου χρόνια ήταν όμορφα .
10. Σπούδασες στην Ελλάδα; Αν ναι, τι σπούδασες;
Τελείωσα το Λύκειο .

11. Δούλεψες πάνω στο αντικείμενο των σπουδών σου;

Όχι .

12. Όταν ζούσες στην Ελλάδα διατηρούσες επαφές με την Αλβανία; Με ποιους;

Ναι με τους συγγενείς μου.

13. Όσο ζούσες στην Ελλάδα είχες κάποιο συναισθηματικό δεσμό; Αν ναι, τι ήταν Έλληνας/ίδα ή Αλβανός/ίδα;

Δεν

υπήρξε

κάτι

σοβαρό

**ΦΑΣΗ 3: Η επιστροφή στην χώρα προέλευσης και η νέα
πραγματικότητα**

1. Για ποιους λόγους επέστρεψες στην Αλβανία;
Γιατί έβλεπα ότι δεν είχα μέλλον να ζήσω καλύτερα από τους γονείς μου.
2. Ποιος πήρε αυτή την απόφαση;
Εγώ με την στήριξη της οικογένειας μου .
3. Τι έκαναν τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας; Έμειναν στην Ελλάδα ή επέστρεψαν στην Αλβανία;
Οι γονείς μου έμειναν στην Ελλάδα εγώ και ο αδερφός μου γυρίσαμε .
4. Πως ήταν η περίοδος προσαρμογής στην Αλβανία;
Ήταν πάρα πολύ δύσκολο.
5. Τι προβλήματα αντιμετώπισες;
Και στην γλώσσα αλλά και στις συνήθειες.
6. Ζεις μόνος/η ή με άλλους;
Ζω μόνη μου .
7. Παντρεύτηκες; Ο/η σύζυγος σου ποιας εθνικότητας είναι;
Αρραβωνιάστηκα με ένα παιδί από την Αλβανία .
8. Έκανες παιδιά;
όχι
9. Πόσα;
10. Εργάζεσαι; Αν ναι που ;
Σε μια δικηγορική εταιρία στα Τίρανα

11. Είσαι ευχαριστημένος/η με την απόφαση της επιστροφής;
Ναι γιατί νιώθω ότι έκανα στην ζωή μου αυτό που ήθελα .

12. Τι νοσταλγείς απ' την Ελλάδα και τι σε θλίβει;
Οι παρέες μου και η ζωή μου γενικότερα .

13. Αισθάνεσαι ότι ανήκεις στην Ελλάδα ή στην Αλβανία;
Στην Ελλάδα.

14. Διατηρείς επαφές με άτομα στην Ελλάδα; Αν ναι, με ποιους;
Με όλους μου τους φίλους.

15. Θα ξαναγύριζες ποτέ ή όχι και με ποιες προϋποθέσεις;
Ναι αν μπορούσα να βρώ έναν καλύτερο τρόπο για να ζήσω.

16. Ποια είναι τα σχέδιά σου για το μέλλον;
Να συνεχίσω να δουλεύω και να κάνω μια οικογένεια .

17. Αν εσύ έπαιρνες αυτή τη συνέντευξη τι θα με ρωτούσες που δεν σε ρώτησα εγώ;

ΔΕΝ

ΞΕΡΩ

ΤΙ

ΝΑ

ΣΕ

ΡΩΤΗΣΩ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗ:

Ηλικία: 24

Φύλο : Άντρας

Τόπος γέννησης: Σκόδρα Αλβανία

Τόπος Διαμονής: Κόρινθος

Χρονολογία μετανάστευσης στην Ελλάδα: 1993

Χρονολογία επιστροφής στην Αλβανία: 2011

Επάγγελμα τώρα ή και στο παρελθόν: Δικηγόρος

Μορφωτικό επίπεδο: Ιδιωτικό κολέγιο στην Αλβανία .

Οικογενειακή κατάσταση: ΆΓΑΜΟΣ

Παιδιά: ΟΧΙ

ΦΑΣΗ 1: Η κατάσταση πριν τη μετανάστευση

1. Σε ποια ηλικία ήλθες στην Ελλάδα, ή μήπως γεννήθηκες στην Ελλάδα;

Γεννήθηκα στην Ελλάδα

2. Πόσα αδέρφια είστε; Πόσα και ποια από τα αδέρφια σου γεννήθηκαν στην Αλβανία και πόσα και ποια στην Ελλάδα;

Είμαστε δύο αδέρφια και η αδερφή μου γεννήθηκε στην Αλβανία .

3. Πόσα άτομα της οικογένειας μετανάστευσαν αρχικά;

Αρχικά μετανάστευσε μόνο ο πατέρας μου και μετά όλη η οικογένεια .

4. Από ποια πόλη/περιοχή της Αλβανίας προέρχεστε;

Από Σκοδρα .

5. Ποιος ήταν ο πρώτος προορισμός σας στην Ελλάδα, υπήρχαν άλλοι τόποι εγκατάστασης μετά από τον αρχικό;

Στη Κόρινθο .

6. Πήγες καθόλου σχολείο στην Αλβανία πριν έλθετε στην Ελλάδα;

Όχι γιατί γεννήθηκα εδώ .

7. Για ποιους λόγους μετανάστευσε η οικογένειά σου;

Για οικονομικούς λόγους .

8. Ποια ήταν η οικονομική σας κατάσταση στην Αλβανία; Τι δουλειά έκανε ο πατέρας σου/η μητέρα σου στην χώρα προέλευσης;

Ήταν θα μπορούσα να πω αρκετά δύσκολα και μεγάλη η φτώχεια ,ο πατέρας μου δούλευε στα χωράφια και η μητέρα μου στο σπίτι .

ΦΑΣΗ 2: Η εμπειρία της μετανάστευσης στην Ελλάδα

1. Πόσα χρόνια έζησες στην Ελλάδα;

18 χρόνια

2. Σε ποιο/ποια μέρη;

Στην Κόρινθο.

3. Πως ήταν αυτά τα χρόνια;

Ήταν περίεργα γιατί έχω να θυμάμαι και όμορφα αλλά και άσχημα πράγματα .

4. Οι γονείς σου τι δουλειά έκαναν στην Ελλάδα;

Ο πατέρας μου οικοδόμος και η μαμά μου καθάριζε σπίτια.

5. Η οικογένειά σου πως αξιολογεί την απόφαση να μεταναστεύσουν στην

Ελλάδα; Θετικά ή αρνητικά και γιατί;

Αρνητικά γιατί άφησαν πολλά πράγματα πίσω δυσκολεύτηκαν πολύ να ζήσουν και τώρα εγώ και η αδερφή μου αναγκαστήκαμε να γυρίσουμε πίσω.

6. Πως πήγαν τα οικονομικά της οικογένειας στην Ελλάδα;

Αρχικά αρκετά καλά ώστε να ζήσουμε αλλά μετά πιο δύσκολα

7. Πόσα μέλη αριθμούσε η οικογένειά σας στην Ελλάδα;

Τέσσερα .

8. Ποια ήταν τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίσατε ως οικογένεια μεταναστών στην Ελλάδα;

Το κυριότερο πρόβλημα ήταν οι οικονομικές δυσκολίες όμως υπήρχαν και αρκετές περιπτώσεις που ο φόβος των ανθρώπων και τα φαινόμενα ρατσισμού δυσκόλεψαν αρκετά την παιδική μου ηλικία .

9. Πως ήταν τα σχολικά σου χρόνια;

Τα σχολικά μου χρόνια ήταν θα μπορούσα να πω από τα ωραιότερα της ζωής μου.

10. Σπούδασες στην Ελλάδα; Αν ναι, τι σπούδασες;

Τελείωσα το Λύκειο .

11. Δούλεψες πάνω στο αντικείμενο των σπουδών σου;

Όχι .

12. Όταν ζούσες στην Ελλάδα διατηρούσες επαφές με την Αλβανία; Με ποιους;

Ναι φυσικά με τους συγγενείς μου.

13. Όσο ζούσες στην Ελλάδα είχες κάποιο συναισθηματικό δεσμό; Αν ναι, τι ήταν Έλληνας/ίδα ή Αλβανός/ίδα;

Ναι φυσικά όλοι σε αυτές τις ηλικίες έχουμε κάποιες σχέσεις όχι όμως σοβαρά

**ΦΑΣΗ 3: Η επιστροφή στην χώρα προέλευσης και η νέα
πραγματικότητα**

1. Για ποιους λόγους επέστρεψες στην Αλβανία;

Γιατί έβλεπα ότι το μέλλον μου θα είναι πολύ δύσκολο εξαιτίας της οικονομικής κρίσης .

2. Ποιος πήρε αυτή την απόφαση;

Πρώτα η αδερφή μου και έπειτα την ακολούθησα εγώ .

3. Τι έκαναν τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας; Έμειναν στην Ελλάδα ή επέστρεψαν στην Αλβανία;

Επιστρέψαμε εγώ και η αδερφή μου και οι γονείς μας πηγαionoέρχονται .

4. Πως ήταν η περίοδος προσαρμογής στην Αλβανία;

Ήταν πάρα πολύ δύσκολο.

5. Τι προβλήματα αντιμετώπισες;

Και στην γλώσσα και στις συνήθειες και στη συμπεριφορά.

6. Ζεις μόνος/η ή με άλλους;

Ζω μόνος μου.

7. Παντρεύτηκες; Ο/η σύζυγος σου ποιας εθνικότητας είναι;

Όχι .

8. Έκανες παιδιά;

Όχι .

9. Πόσα;

10. Εργάζεσαι; Αν ναι, που;

Ναι σε μία Αλβανική τράπεζα και ετοιμάζομαι να φύγω για Λονδίνο

11. Είσαι ευχαριστημένος/η με την απόφαση της επιστροφής;

Ναι γιατί κατάφερα να κάνω τα όνειρα μου πραγματικότητα

12. Τι νοσταλγείς απ' την Ελλάδα και τι σε θλίβει;

Οι παρέες μου και η ζωή μου πριν φύγω από την Ελλάδα .

13. Αισθάνεσαι ότι ανήκεις στην Ελλάδα ή στην Αλβανία;

Στην Ελλάδα.

14. Διατηρείς επαφές με άτομα στην Ελλάδα; Αν ναι, με ποιους;

Με όλους μου τους φίλους και γνωστούς .

15. Θα ξαναγύριζες ποτέ ή όχι και με ποιες προϋποθέσεις;

Νομίζω πως θα ήταν αρκετά δύσκολο να επιστρέψω .

16. Ποια είναι τα σχέδιά σου για το μέλλον;

Νομίζω μια καλή επαγγελματική καριέρα και μια οικογένεια .

17. Αν εσύ έπαιρνες αυτή τη συνέντευξη τι θα με ρωτούσες που δεν σε ρώτησα εγώ;

ΔΕΝ

ΞΕΡΩ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗ:

Ηλικία: 21

Φύλο : Γυναίκα

Τόπος γέννησης: Τίρανα Αλβανία

Τόπος Διαμονής: Μακρακώμη στη Λαμία

Χρονολογία μετανάστευσης στην Ελλάδα: 1997

Χρονολογία επιστροφής στην Αλβανία: 2014

Επάγγελμα τώρα ή και στο παρελθόν: Γιατρός

Μορφωτικό επίπεδο: Πανεπιστήμιο Τιράνων Ιατρική

Οικογενειακή κατάσταση: ΆΓΑΜΗ

Παιδιά: ΟΧΙ

ΦΑΣΗ 1: Η κατάσταση πριν τη μετανάστευση

1. Σε ποια ηλικία ήλθες στην Ελλάδα, ή μήπως γεννήθηκες στην Ελλάδα;

Όταν ήρθα στηνελλάδα ήμουν 1 έτους .

2. Πόσα αδέρφια είστε; Πόσα και ποια από τα αδέρφια σου γεννήθηκαν στην Αλβανία και πόσα και ποια στην Ελλάδα;

Είμαστε δύο αδέρφια και ο αδερφός μου γεννήκε στην Ελλάδα.

3. Πόσα άτομα της οικογένειας μετανάστευσαν αρχικά;

Αρχικά μετανάστευσε μόνο ο πατέρας μου και μετά όλοι η οικογένεια .

4. Από ποια πόλη/περιοχή της Αλβανίας προέρχεστε;

Από ένα χωριό στα Τίρανα .

5. Ποιος ήταν ο πρώτος προορισμός σας στην Ελλάδα, υπήρχαν άλλοι τόποι εγκατάστασης μετά από τον αρχικό;

Αρχικά ζήσαμε στην Αθήνα γιατί εκεί πήγε ο πατέρας μου και έπειτα στην σε μια μικρή πόλη κοντά στην Λαμία στην Μακρακώμη .

6. Πηγες καθόλου σχολείο στην Αλβανία πριν έλθετε στην Ελλάδα;

Όχι γιατί ήρθα πολύ μικρή.

7. Για ποιους λόγους μετανάστευσε η οικογένειά σου;

Για ένα καλύτερο μέλλον για αυτούς και τα παιδιά τους .

8. Ποια ήταν η οικονομική σας κατάσταση στην Αλβανία; Τι δουλειά έκανε ο πατέρας σου/η μητέρα σου στην χώρα προέλευσης;

Φυσικά και ήταν αρκετά δύσκολά τα οικονομικά μας ,η μητέρα μου δεν δούλευε και ο πατέρας μου καλλιεργούσε τα χωράφια μας

ΦΑΣΗ 2: Η εμπειρία της μετανάστευσης στην Ελλάδα

1. Πόσα χρόνια έζησες στην Ελλάδα;

17 χρόνια .

2. Σε ποιο/ποια μέρη;

Στην Αθήνα και στην Μακρακώμη .

3. Πως ήταν αυτά τα χρόνια;

Ήταν αρκετά όμορφα και ξέγνιαστα .

4. Οι γονείς σου τι δουλειά έκαναν στην Ελλάδα;

Ο πατέρας μου οικοδόμος και η μαμά μου πρόσεχε παιδιά .

5. Η οικογένειά σου πως αξιολογεί την απόφαση να μεταναστεύσουν στην Ελλάδα; Θετικά ή αρνητικά και γιατί;

Θετικά γιατί μπόρεσαν να κάνουν πολλά πράγματα για τα παιδιά τους και να ζήσουν καλύτερα .

6. Πως πήγαν τα οικονομικά της οικογένειας στην Ελλάδα;

Αρχικά αρκετά καλά ώστε να ζήσουμε μια καλή ζωή .

7. Πόσα μέλη αριθμούσε η οικογένεια σας στην Ελλάδα;

Τέσσερα.

8. Ποια ήταν τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίσατε ως οικογένεια μεταναστών στην Ελλάδα;

Ο ρατσισμός .

9. Πως ήταν τα σχολικά σου χρόνια;

Τα σχολικά μου χρόνια ήταν πανέμορφα και τα νοσταλγώ πολύ .

10. Σπούδασες στην Ελλάδα; Αν ναι, τι σπούδασες;

Τελείωσα το Λύκειο.

11. Δούλεψες πάνω στο αντικείμενο των σπουδών σου;

Όχι δεν δούλεψα τελείωσα το σχολείο και έφυγα .

12. Όταν ζούσες στην Ελλάδα διατηρούσες επαφές με την Αλβανία; Με ποιους;

Ναι αλίμονο με τους συγγενείς μου και την οικογένεια μου

13. Όσο ζούσες στην Ελλάδα είχες κάποιο συναισθηματικό δεσμό; Αν ναι, τι ήταν Έλληνας/ίδα ή Αλβανός/ίδα;

Όχι γιατί έφυγα μικρή σε ηλικία

**ΦΑΣΗ 3: Η επιστροφή στην χώρα προέλευσης και η νέα
πραγματικότητα**

1. Για ποιους λόγους επέστρεψες στην Αλβανία;
Γιατί δεν μπόρεσα να περάσω ιατρική μέσω των πανελληνίων εξετάσεων και στην Αλβανία μπορούσα να το κάνω .
2. Ποιος πήρε αυτή την απόφαση;
Η απόφαση ήταν δική μου .
3. Τι έκαναν τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας; Έμειναν στην Ελλάδα ή επέστρεψαν στην Αλβανία;
Έμειναν στην Ελλάδα .
4. Πως ήταν η περίοδος προσαρμογής στην Αλβανία;
Ήταν πάρα πολύ δύσκολο.
5. Τι προβλήματα αντιμετώπισες;
Και στην γλώσσα αλλά και στις συνήθειες της καθημερινότητας.
6. Ζεις μόνος/η ή με άλλους;
Ζω με τη θεία μου και τη γιαγιά μου.
7. Παντρεύτηκες; Ο/η σύζυγος σου ποιας εθνικότητας είναι;
Όχι .
8. Έκανες παιδιά;
Όχι .
9. Πόσα;
10. Εργάζεσαι; Αν ναι, που;
Όχι .

11. Είσαι ευχαριστημένος/η με την απόφαση της επιστροφής;

Ναι αν και στην αρχή δυσκολεύτηκα αρκετά.

12. Τι νοσταλγείς απ' την Ελλάδα και τι σε θλίβει;

Οι παρέες μου και η ζωή μου με τους γονείς μου.

13. Αισθάνεσαι ότι ανήκεις στην Ελλάδα ή στην Αλβανία;

Στην Ελλάδα.

14. Διατηρείς επαφές με άτομα στην Ελλάδα; Αν ναι, με ποιους;

Με όλους μου τους φίλους.

15. Θα ξαναγύριζες ποτέ ή όχι και με ποιες προϋποθέσεις;

Ναι αν μπορούσαν να βρώ δουλειά επάνω σε αυτό που σπουδάζω .

16. Ποια είναι τα σχέδιά σου για το μέλλον;

Να μπορέσω να κάνω αυτό που αγαπάω και να καταφέρω να μείνω μόνή μου.

17. Αν εσύ έπαιρνες αυτή τη συνέντευξη τι θα με ρωτούσες που δεν σε ρώτησα εγώ;

Ε δεν μπορώ να σκεφτώ κάτι τώρα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗ:

Ηλικία: 29

Φύλο : Γυναίκα

Τόπος γέννησης: Ελμπασάν Αλβανία

Τόπος Διαμονής: Αθήνα

Χρονολογία μετανάστευσης στην Ελλάδα: 1993

Χρονολογία επιστροφής στην Αλβανία: 2015

Επάγγελμα τώρα ή και στο παρελθόν: ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΟΣ

Μορφωτικό επίπεδο: ΙΕΚ

Οικογενειακή κατάσταση: ΕΓΑΜΗ

Παιδιά: 2

ΦΑΣΗ 1: Η κατάσταση πριν τη μετανάστευση

1. Σε ποια ηλικία ήλθες στην Ελλάδα, ή μήπως γεννήθηκες στην Ελλάδα;
Όταν ήρθα στην Ελλάδα ήμουν 5 χρονών .
2. Πόσα αδέρφια είστε; Πόσα και ποια από τα αδέρφια σου γεννήθηκαν στην Αλβανία και πόσα και ποια στην Ελλάδα;
Είμαστε τέσσερα αδέρφια και όλα γεννήθηκαν στην Αλβανία .
3. Πόσα άτομα της οικογένειας μετανάστευσαν αρχικά;
Αρχικά μετανάστευσε μόνο ο πατέρας μου και μετά όλη η οικογένεια .
4. Από ποια πόλη/περιοχή της Αλβανίας προέρχεστε;
Από Ελμπασαν .
5. Ποιος ήταν ο πρώτος προορισμός σας στην Ελλάδα, υπήρχαν άλλοι τόποι εγκατάστασης μετά από τον αρχικό;
Αρχικά ζήσαμε στα Ιωάννινα γιατί εκεί πήγε ο πατέρας μου και έπειτα στην Αθήνα .
6. Πήγες καθόλου σχολείο στην Αλβανία πριν έλθετε στην Ελλάδα;
Μόνο νηπιαγωγείο..
7. Για ποιους λόγους μετανάστευσε η οικογένειά σου;
Για ένα καλύτερο μέλλον..
8. 8.Ποια ήταν η οικονομική σας κατάσταση στην Αλβανία; Τι δουλειά έκανε ο πατέρας σου/η μητέρα σου στην χώρα προέλευσης;
Ήταν πολύ δύσκολα και μεγάλη φτώχεια ο πατέρας μου δούλευε ως οικοδόμος και η μητέρα μου σαν ράφτρα

ΦΑΣΗ 2: Η εμπειρία της μετανάστευσης στην Ελλάδα

1. Πόσα χρόνια έζησες στην Ελλάδα;

22

2. Σε ποιο/ποια μέρη;

Στα Ιωάννινα και στην Αθήνα .

3. Πως ήταν αυτά τα χρόνια;

Ήταν αρκετά δύσκολα αλλά και πολύ όμορφα .

4. Οι γονείς σου τι δουλειά έκαναν στην Ελλάδα;

Ο πατέρας μου οικοδόμος και η μαμά μου σαν ράφτρα.

5. Η οικογένειά σου πως αξιολογεί την απόφαση να μεταναστεύσουν στην Ελλάδα; Θετικά ή αρνητικά και γιατί;

Θετικά γιατί μπόρεσαν να μας μεγαλώσουν με αξιοπρέπεια και να μην μας λείψει τίποτα .

6. Πως πήγαν τα οικονομικά της οικογένειας στην Ελλάδα;

Αρχικά αρκετά καλά αλλά μετα πιο δύσκολα εξαιτίας της οικονομικής κρίσης .

7. Πόσα μέλη αριθμούσε η οικογένεια σας στην Ελλάδα;

Έξι.

8. Ποια ήταν τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίσατε ως οικογένεια μεταναστών στην Ελλάδα;

Αρχικά ήταν ο ρατσισμός και η οικονομική ανασφάλεια αλλά μόνο για τον πρώτο καιρό .

**ΦΑΣΗ 3: Η επιστροφή στην χώρα προέλευσης και η νέα
πραγματικότητα**

1. Για ποιους λόγους επέστρεψες στην Αλβανία;
**Γιατί ο άντρας μου μπόρεσε να ανοίξει ένα μαγαζί με υπολογιστές εκεί
οπότε έπρεπε να γυρίσουμε .**
2. Ποιος πήρε αυτή την απόφαση;
Δική μου και του συζύγου μου.
3. Τι έκαναν τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας; Έμειναν στην Ελλάδα ή
επέστρεψαν στην Αλβανία;
Οι γονείς μου και τα αδέρφια μου έμειναν στην Ελλάδα.
4. Πως ήταν η περίοδος προσαρμογής στην Αλβανία;
Ήταν αρκετά δύσκολο στην αρχή αλλά τώρα συνήθισα .
5. Τι προβλήματα αντιμετώπισες;
**Και στην γλώσσα αλλά και στο να προσαρμοστώ στην καινούργια
καθημερινότητα .**
6. Ζεις μόνος/η ή με άλλους;
Ζω με τον άντρα μου και τα παιδιά μας.
7. Παντρεύτηκες; Ο/η σύζυγος σου ποιας εθνικότητας είναι;
Ναι ,και είναι από την Αλβανία .
8. Έκανες παιδιά;
Ναι.
9. Πόσα;
2
10. Εργάζεσαι; Αν ναι, που;

Όχι προσέχω τα παιδιά και βοηθάω τον άντρα μου στο μαγαζί.

11. Είσαι ευχαριστημένος/η με την απόφαση της επιστροφής;

Πρός το παρόν ναι αν και δυσκολεύτηκα να συνηθίσω .

12. Τι νοσταλγείς απ' την Ελλάδα και τι σε θλίβει;

Οι παρέες μου, οι γονείς μου και η ζωή μου γενικότερα .

13. Αισθάνεσαι ότι ανήκεις στην Ελλάδα ή στην Αλβανία;

Δεν ξέρω τι να απαντήσω σε αυτό νομίζω τις αγαπάω και τις δύο χώρες πολύ.

14. Διατηρείς επαφές με άτομα στην Ελλάδα; Αν ναι, με ποιους;

Με όλους μου τους φίλους και την οικογένεια μου φυσικά .

15. Θα ξαναγύριζες ποτέ ή όχι και με ποιες προϋποθέσεις;

Νομίζω πως είναι δύσκολο γιατί η ζωή μας τώρα έχει φτιαχτεί εδώ.

16. Ποια είναι τα σχέδιά σου για το μέλλον;

Να μπορέσω να μεγαλώσω σωστά τα παιδιά μου και να ζήσω καλά

17. Αν εσύ έπαιρνες αυτή τη συνέντευξη τι θα με ρωτούσες που δεν σε ρώτησα εγώ;

Εσύ θα γυρνούσες στην Αλβανία

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗ:

Ηλικία: 35

Φύλο : Άντρας

Τόπος γέννησης: Σκοδρα

Τόπος Διαμονής: Κόρινθος

Χρονολογία μετανάστευσης στην Ελλάδα: 1999

Χρονολογία επιστροφής στην Αλβανία: 2011

Επάγγελμα τώρα ή και στο παρελθόν: Οικοδόμος

Μορφωτικό επίπεδο: Λύκειο

Οικογενειακή κατάσταση: Έγγαμος

Παιδιά: Ναι

ΦΑΣΗ 1: Η κατάσταση πριν τη μετανάστευση

1. Σε ποια ηλικία ήλθες στην Ελλάδα, ή μήπως γεννήθηκες στην Ελλάδα;
Ήρθα στην Ελλάδα όταν ήμουν 17 χρονών .

2. Πόσα αδέρφια είστε; Πόσα και ποια από τα αδέρφια σου γεννήθηκαν στην Αλβανία και πόσα και ποια στην Ελλάδα;
Είμαστε 2 αδέρφια και όλα γεννήκαν στην Αλβανία .

3. Πόσα άτομα της οικογένειας μετανάστευσαν αρχικά;
Ήρθα μόνος μου.

4. Από ποια πόλη/περιοχή της Αλβανίας προέρχεστε;
Από ένα χωριό στη Σκόδρα .

5. Ποιος ήταν ο πρώτος προορισμός σας στην Ελλάδα, υπήρχαν άλλοι τόποι εγκατάστασης μετά από τον αρχικό;
Όχι έζησα μόνο στη Κόρινθο.

6. Πηγες καθόλου σχολείο στην Αλβανία πριν έλθετε στην Ελλάδα;
Ναι τελείωσα το σχολείο στην Αλβανία .

7. Για ποιους λόγους μετανάστευσε η οικογένειά σου;
Για οικονομικούς λόγους .

8. Ποια ήταν η οικονομική σας κατάσταση στην Αλβανία; Τι δουλειά έκανε ο πατέρας σου/η μητέρα σου στην χώρα προέλευσης;
Ήταν πολύ δύσκολα και φτώχεια ο πατέρας μου δούλευε στα χωράφια και η μητέρα μου στο σπίτι

ΦΑΣΗ 2: Η εμπειρία της μετανάστευσης στην Ελλάδα

1. Πόσα χρόνια έζησες στην Ελλάδα;
12 χρόνια .
2. Σε ποιο/ποια μέρη;
Στην Κόρινθο.
3. Πως ήταν αυτά τα χρόνια;
Ήταν πολύ δύσκολα γιατί ήμουν μόνος μου.
4. Οι γονείς σου τι δουλειά έκαναν στην Ελλάδα;
Οι γονείς μου δεν ήρθαν στην Ελλάδα .
5. Η οικογένειά σου πως αξιολογεί την απόφαση να μεταναστεύσουν στην Ελλάδα; Θετικά ή αρνητικά και γιατί;
Οι γονείς μου πιστεύουν ότι έκανα καλά που ήρθα στην Ελλάδα.
6. Πως πήγαν τα οικονομικά της οικογένειας στην Ελλάδα;
Αρχικά αρκετά καλά ώστε να μπορέσω να μαζέψω λεφτά .
7. Πόσα μέλη αριθμούσε η οικογένεια σας στην Ελλάδα;
Εγώ μόνος μου.
8. Ποια ήταν τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίσατε ως οικογένεια μεταναστών στην Ελλάδα;
Ήταν πολλά τα προβλήματα αλλά πιο δύσκολο ήταν να μάθω την γλώσσα.
9. Πως ήταν τα σχολικά σου χρόνια;
Τα σχολικά μου χρόνια ήταν όμορφα .
10. Σπούδασες στην Ελλάδα; Αν ναι, τι σπούδασες;
Τελείωσα μόνο το Λύκειο.

11. Δούλεψες πάνω στο αντικείμενο των σπουδών σου;

Δούλεψα σαν οικοδόμος.

12. Όταν ζούσες στην Ελλάδα διατηρούσες επαφές με την Αλβανία; Με ποιους;

Ναι φυσικά με τους συγγενείς μου και την οικογένεια μου.

13. Όσο ζούσες στην Ελλάδα είχες κάποιο συναισθηματικό δεσμό; Αν ναι, τι ήταν Έλληνας/ίδα ή Αλβανός/ίδα;

Όχι γιατί η ζωή μου ήταν έτσι που δεν είχα και πολλές επαφές με γυναίκες

ΦΑΣΗ 3: Η επιστροφή στην χώρα προέλευσης και η νέα πραγματικότητα

1. Για ποιους λόγους επέστρεψες στην Αλβανία;
Γιατί αρραβωνιάστηκα και γύρισα να παντρευτώ.
2. Ποιος πήρε αυτή την απόφαση;
Εγώ το αποφάσισα.
3. Τι έκαναν τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας; Έμειναν στην Ελλάδα ή επέστρεψαν στην Αλβανία;
Ναι επέστρεψα μόνος μου.
4. Πως ήταν η περίοδος προσαρμογής στην Αλβανία;
Δεν ήταν δύσκολο.
5. Τι προβλήματα αντιμετώπισες;
Να φτιάξω το καινούργιο μου σπίτι .
6. Ζεις μόνος/η ή με άλλους;
Ζω με την γυναίκα μου και τα παιδιά μου.
7. Παντρεύτηκες; Ο/η σύζυγος σου ποιας εθνικότητας είναι;
Ναι με Αλβανίδα.
8. Έκανες παιδιά;
Ναι.
9. Πόσα;
Δύο παιδιά.
10. Εργάζεσαι; Αν ναι, που;
Περιστασιακά όπου βρίσκω δουλειά.

11. Είσαι ευχαριστημένος/η με την απόφαση της επιστροφής;

Ναι γιατί έφτιαξα οικογένεια .

12. Τι νοσταλγείς απ' την Ελλάδα και τι σε θλίβει;

Το ότι ζούσα μόνος μου.

13. Αισθάνεσαι ότι ανήκεις στην Ελλάδα ή στην Αλβανία;

Στην Αλβανία .

14. Διατηρείς επαφές με άτομα στην Ελλάδα; Αν ναι, με ποιους;

Με τους φίλους μου.

15. Θα ξαναγύριζες ποτέ ή όχι και με ποιες προϋποθέσεις;

Όχι γιατί και στην Ελλάδα είναι πολύ δύσκολα πια και εδώ έχω την οικογένεια μου.

16. Ποια είναι τα σχέδιά σου για το μέλλον;

Να δουλεύω και να ζω με την οικογένεια μου και τα παιδιά μου με αξιοπρέπεια .

17. Αν εσύ έπαιρνες αυτή τη συνέντευξη τι θα με ρωτούσες που δεν σε ρώτησα εγώ;

Όχι δεν νομίζω .

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗ

Ηλικία: 26

Φύλο : Γυναίκα

Τόπος γέννησης: Σκόδρα Αλβανία

Τόπος Διαμονής: Κόρινθος

Χρονολογία μετανάστευσης στην Ελλάδα: 2000

Χρονολογία επιστροφής στην Αλβανία: 2013

Επάγγελμα τώρα ή και στο παρελθόν: Κομμώτρια

Μορφωτικό επίπεδο: ΕΠΑΛ

Οικογενειακή κατάσταση: ΆΓΑΜΗ

Παιδιά:

OXI

ΦΑΣΗ 1: Η κατάσταση πριν τη μετανάστευση

1. Σε ποια ηλικία ήλθε στην Ελλάδα, ή μήπως γεννήθηκε στην Ελλάδα;
9 χρονών
2. Πόσα αδέρφια είστε; Πόσα και ποια από τα αδέρφια σου γεννήθηκαν στην Αλβανία και πόσα και ποια στην Ελλάδα;
Έχω έναν αδερφό και αυτός γεννήθηκε όπως και εγώ στην Αλβανία.
3. Πόσα άτομα της οικογένειας μετανάστευσαν αρχικά;
Ήρθαμε οικογενειακός .
4. Από ποια πόλη/περιοχή της Αλβανίας προέρχεστε;
Από Σκόδρα.
5. Ποιος ήταν ο πρώτος προορισμός σας στην Ελλάδα, υπήρχαν άλλοι τόποι εγκατάστασης μετά από τον αρχικό;
Ζήσαμε στην Κόρινθο από την αρχή.
6. Πήγες καθόλου σχολείο στην Αλβανία πριν έλθετε στην Ελλάδα;
Ναι μέχρι την τρίτη δημοτικού.
7. Για ποιους λόγους μετανάστευσε η οικογένειά σου;
Κυρίως λόγω οικονομικών .
8. Ποια ήταν η οικονομική σας κατάσταση στην Αλβανία; Τι δουλειά έκανε ο πατέρας σου/η μητέρα σου στην χώρα προέλευσης;
Ο πατέρας μου ήταν ηλεκτρολόγος και η μαμά μου δεν δούλευε κάπου

ΦΑΣΗ 2: Η εμπειρία της μετανάστευσης στην Ελλάδα

1. Πόσα χρόνια έζησες στην Ελλάδα;

Ήμουν περίπου 13 .

2. Σε ποιο/ποια μέρη;

Μόνο Κόρινθο .

3. Πως ήταν αυτά τα χρόνια;

Αρχικά μέχρι να συνηθίσω δύσκολα αλλά μετά όλα κύλησαν αρκετά καλά.

4. Οι γονείς σου τι δουλειά έκαναν στην Ελλάδα;

Ο πατέρας μου συνέχισε να δουλεύει σαν ηλεκτρολόγος και η μαμά μου σαν καθαρίστρια .

5. Η οικογένειά σου πως αξιολογεί την απόφαση να μεταναστεύσουν στην Ελλάδα;

Θετικά ή αρνητικά και γιατί;

Είναι γεγονός ότι ήταν πολύ δύσκολα αλλά δεν μετανιώνουν που ήρθαμε .

6. Πως πήγαν τα οικονομικά της οικογένειας στην Ελλάδα;

Τότε η Ελλάδα ήταν καλά οικονομικά οπότε οι γονείς μου δούλευαν πολύ και ζούσαμε με αξιοπρέπεια .

7. Πόσα μέλη αριθμούσε η οικογένεια σας στην Ελλάδα;

Ήμασταν 4 άτομα .

8. Ποια ήταν τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίσατε ως οικογένεια μεταναστών στην Ελλάδα;

Αντιμετωπίσαμε αρκετά και οικονομικά και ρατσισμό αλλά αντιμετωπίσιμα .

9. Πως ήταν τα σχολικά σου χρόνια;

Όμορφα πολύ όμορφα.

10. Σπούδασες στην Ελλάδα; Αν ναι, τι σπούδασες;

Τελείωσα το τεχνικό Λύκειο για κομμωτική.

11. Δούλεψες πάνω στο αντικείμενο των σπουδών σου;

Ναι για αρκετό καιρό.

12. Όταν ζούσες στην Ελλάδα διατηρούσες επαφές με την Αλβανία; Με ποιους;

Εννοείται αυτό με όλους μου τους συγγενείς.

13. Όσο ζούσες στην Ελλάδα είχες κάποιο συναισθηματικό δεσμό; Αν ναι, τι ήταν

Έλληνας/ίδα ή Αλβανός/ίδα;

Ναι με έναν συμπατριώτη μου .

**ΦΑΣΗ 3: Η επιστροφή στην χώρα προέλευσης και η νέα
πραγματικότητα**

1. Για ποιους λόγους επέστρεψες στην Αλβανία;

Επιστρέψαμε γιατί οι γονείς μου πίστευαν ότι δεν υπάρχει μέλλον εδώ.

2. Ποιος πήρε αυτή την απόφαση;

Ήταν μια οικογενειακή απόφαση

3. Τι έκαναν τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας; Έμειναν στην Ελλάδα ή επέστρεψαν στην Αλβανία;

Ναι γυρίσαμε όλοι μαζί.

4. Πως ήταν η περίοδος προσαρμογής στην Αλβανία;

Ήταν αρκετά δύσκολα αλλά τα καταφέραμε .

5. Τι προβλήματα αντιμετώπισες;

Ε ήταν διάφορα προβλήματα για να προσαρμοστώ.

6. Ζεις μόνος/η ή με άλλους;

Με τους γονείς μου.

7. Παντρεύτηκες; Ο/η σύζυγος σου ποιας εθνικότητας είναι;

Όχι .

8. Έκανες παιδιά;

Όχι .

9. Πόσα;

10. Εργάζεσαι; Αν ναι, που;

Ναι σε ένα κομμωτήριο στην Αλβανία .

11. Είσαι ευχαριστημένος/η με την απόφαση της επιστροφής;

Εντάξει όσο μπορώ είμαι εντάξει ποτέ δεν ξέρεις πως μπορεί να είναι τα πράγματα στο μέλλον.

12. Τι νοσταλγείς απ' την Ελλάδα και τι σε θλίβει;

Τις παρέες μου.

13. Αισθάνεσαι ότι ανήκεις στην Ελλάδα ή στην Αλβανία;

Και στις δύο χώρες.

14. Διατηρείς επαφές με άτομα στην Ελλάδα; Αν ναι, με ποιους;

Ναι με μερικούς φίλους .

15. Θα ξαναγύριζες ποτέ ή όχι και με ποιες προϋποθέσεις;

Δεν ξέρω αν θα μπορούσα .

16. Ποια είναι τα σχέδιά σου για το μέλλον;

Να συνεχίσω να δουλεύω και να φτιάξω μια οικογένεια .

17. Αν εσύ έπαιρνες αυτή τη συνέντευξη τι θα με ρωτούσες που δεν σε ρώτησα εγώ;

Δεν ξερώ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Από την συνέντευξη που έγινε με τους συμμετέχοντες προέκυψε ότι από τους εφτά συμμετέχοντες, οι έξι ήταν μετανάστες δεύτερης γενιάς δεδομένου ότι ήρθαν σε παιδική ηλικία ή γεννήθηκαν στην Ελλάδα. Υπάρχει και ένας συμμετέχων ο οποίος ήρθε σε ηλικία 17 ετών και δεν μπορεί να ταξινομηθεί στην ίδια κατηγορία, καθώς θεωρείται σχεδόν ενήλικας και οικονομικός μετανάστης. Από τους υπόλοιπους συμμετέχοντες ο μεγαλύτερος ήταν 9 ετών όταν ήρθε στην Ελλάδα με την οικογένειά του και ο μικρότερος ενός έτους. Υπάρχει και ένας ερωτώμενος που γεννήθηκε στην Ελλάδα.

Όλοι οι συμμετέχοντες έχουν αδέρφια, εκ των οποίων μόνο σε τρεις περιπτώσεις τα αδέρφια τους έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, τα αδέρφια έχουν γεννηθεί στην Αλβανία. Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί ότι στις 5 από τις 6 περιπτώσεις, ο πατέρας ήταν το μέλος της οικογένειας που ήρθε ως οικονομικός μετανάστης στην Ελλάδα, ενώ σε μια περίπτωση ήρθε όλη η οικογένεια μαζί. Αρχικά η πλειοψηφία των συμμετεχόντων έμειναν στην πόλη της Κορίνθου, ενώ ως τόπος διαμονής επιλέχθηκε επίσης η Ρόδος, η Αθήνα και τα Ιωάννινα. Οι ερωτώμενοι βρίσκονται στην Ελλάδα πάνω από μια δεκαετία. Πιο συγκεκριμένα από 13 χρόνια έως 22, βέβαια το εν λόγω διάστημα σχετίζεται και με την ηλικία στην οποία ήρθαν στην Ελλάδα.

Από τους 6 συμμετέχοντες που λογίζονται ως μετανάστες δεύτερης γενιάς, οι τέσσερεις πήγαν για πρώτη φορά σχολείο στην Ελλάδα, ένας φοίτησε μόνο στο νηπιαγωγείο σε Αλβανικό Σχολείο, ενώ υπήρχε και ένας ερωτώμενος που φοίτησε μέχρι την Τρίτη Δημοτικού σε Αλβανικό σχολείο.

Οι λόγοι που οδήγησαν τους 6 μετανάστες δεύτερης γενιάς αλλά και τον ενήλικα μετανάστη είναι Οικονομικοί δεδομένης της κατάστασης που επικρατούσε στην Αλβανία μετά την πτώση του καθεστώτος. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να ειπωθεί ότι πέντε από τους έξι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι τα πρώτα χρόνια στην Ελλάδα ήταν και όμορφα αλλά και δύσκολα. Από την οικογένεια ο πατέρας στην πέντε από τις έξι περιπτώσεις δουλεύει ως οικοδόμος, ενώ η μητέρα της οικογένειας στις τέσσερεις περιπτώσεις δούλεψε ως καθαρίστρια, σε μια περίπτωση ως ράφτρα και σε μια περίπτωση πρόσεχε παιδιά άλλων οικογενειών. Σύμφωνα με τις συνεντεύξεις, στις τρεις οικογένειες οι γονείς θεωρούν ότι κακώς ήρθαν στην Ελλάδα, δεδομένης της κατάστασης που επικρατεί τώρα, ενώ στις υπόλοιπες τρεις

θεωρείται θετική η απόφαση. Ωστόσο σε όλες τις περιπτώσεις ο ερχομός της οικογένειας στην Ελλάδα συνδυάστηκε με μια καλή αρχή στα οικονομικά, σε σχέση με τα δεδομένα στην Αλβανία. Παράλληλα φαίνεται ότι όλες οι οικογένειες είχαν να αντιμετωπίσουν στην αρχή που έκαναν στην Ελλάδα τα ίδια προβλήματα, τα οποία ήταν φαινόμενα ρατσισμού, αλλά και οικονομική δυσκολία δεδομένου ότι ήταν ξένοι – μετανάστες σε μια άγνωστη χώρα, ενώ στην περίπτωση του 17χρονου μετανάστη ο οποίος ήρθε πολύ αργότερα στην Ελλάδα, το μόνο πρόβλημα του ήταν η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας

Αναφορικά με του ίδιους τους μετανάστες δεύτερης γενιάς αναφέρουν όλοι ότι τα σχολικά τους χρόνια στην Ελλάδα μπορούν να τα χαρακτηρίσουν όλοι ως όμορφα. Μάλιστα όλοι τους τελείωσαν το Λύκειο στην Ελλάδα, ενώ σε δύο περιπτώσεις παρακολούθησαν και ολοκλήρωσαν κάποιο ΙΕΚ. Επίσης, σε τρεις περιπτώσεις κατάφεραν να εργαστούν για περισσότερο από 2 χρόνια στην Ελλάδα πριν επιστρέψουν στην Αλβανία, ενώ υπήρξαν και τρεις περιπτώσεις που δεν εργάστηκαν καθόλου.

Επιπλέον, όλοι οι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι όσο βρίσκονταν στην Ελλάδα κρατούσαν επαφή με τους συγγενείς τους στην Αλβανία. Ωστόσο οι λόγοι που τους οδήγησαν στο να επαναπατριστούν ήταν κυρίως οικονομικοί, αλλά και η δίψα τους για ένα καλύτερο μέλλον, λόγω της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα. Σε μια περίπτωση ο λόγος επαναπατριsmού ήταν οι σπουδές σε πανεπιστήμιο της Αλβανίας. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και ο άνθρωπος που φαίνεται να λαμβάνει την απόφαση για τον επαναπατριsmό των μεταναστών δεύτερης γενιάς. Σε δύο περιπτώσεις ήταν απόφαση των ίδιων των ερωτώμενων, σε δύο περιπτώσεις ήταν οικογενειακή απόφαση, σε μια περίπτωση ήταν απόφαση του αρχηγού της οικογένειας, δηλαδή του πατέρα, ενώ στην τελευταία ήταν κοινή απόφαση των αδελφών.

Οι δυσκολίες που συνάντησαν οι συμμετέχοντες στην περίοδο προσαρμογής τους στην Αλβανία, εστιάζονται στο να μιλούν την Αλβανική γλώσσα, αλλά και να συνηθίσουν τον τρόπο ζωής που φαίνεται να διαφέρει από την Ελλάδα. Ωστόσο, στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί ότι ακόμα και στην Αλβανία, μόνο οι τρεις συμμετέχοντες έχουν καταφέρει να βρουν εργασία σε μόνιμη βάση, ένα δουλεύει περιστασιακά και δύο δεν εργάζονται.

Κλείνοντας θα πρέπει να ειπωθεί ότι παρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν πέντε από τους συμμετέχοντες δήλωσαν ότι έκαναν σωστή επιλογή να επιστρέψουν στην Αλβανία και μόνο ένας έχει αρνητική άποψη. Όλοι φαίνεται να

νοσταλούν τις παρέες που είχαν στην Ελλάδα, ενώ έχουν κρατήσεις πυκνές επαφές με τους εν λόγω φίλους τους στην Ελλάδα, δεδομένου ότι θεωρούν την Ελλάδα όλοι τους ως πατρίδα, ενώ οι θεωρούν και την Αλβανία ως πατρίδα τους. Παρόλα αυτά μόνο οι τρεις δήλωσαν ότι θα γυρνούσαν στην Ελλάδα, εάν είχαν την δυνατότητα, δεδομένου ότι πλέον οι υπόλοιποι έχουν οργανώσει την ζωή τους στην Αλβανία

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα λοιπόν με την έρευνα πολλοί μετανάστες δεύτερης γενιάς αναγκάστηκαν από τις συνθήκες της οικονομικής κρίσης να επιστρέψουν πίσω στη χώρα προέλευσης τους, είτε μόνοι τους είτε ακολουθώντας τις οικογένειες τους στην απόφασή τους να επαναπατριστούν. Είναι γεγονός ότι η οικονομική κρίση δεν έκανε επηρέασε την ζωή και την καθημερινότητα μόνο των γηγενών Ελλήνων, αλλά είναι προφανές ότι έκανε αισθητή την εμφάνισή της και στους μετανάστες που ήρθαν στην Ελλάδα. Η αναφορά γίνεται για τους Αλβανούς που θέλησαν να προσφέρουν στην οικογένειά τους μια νέα αρχή, μια διαφορετική ζωή από αυτή που μπορούσαν να ζήσουν στην Αλβανία, μετά την πτώση του καθεστώτος που υπήρχε και να έρθουν στην Ελλάδα με σκοπό να στηρίξουν όλη τους τη ζωή στην χώρα που θα τους φιλοξενούσε και θα αποτελούσε την νέα τους πατρίδα.

Τα παραπάνω επιβεβαιώνονται από την προσπάθεια που έκαναν να φέρουν το σύνολο της οικογένειάς τους μαζί τους, να επενδύσουν στην Ελλάδα τους κόπους της εργασίας τους, να μορφώσουν τα παιδιά τους, σύμφωνα με τις αρχές του ελληνικού συστήματος και να τους μάθουν την Ελληνική γλώσσα, σαν να ήταν η μητρική τους. Αυτό βέβαια είναι και που τους οδήγησε σε αυτό το αποτέλεσμα καθώς έκαναν πολλά έξοδα προσπάθησαν να στηρίξουν την ζωή τους στην οικονομία της Ελλάδας και αυτό ήταν που τους έκανε να χάσουν την ελπίδα τους για ένα καλύτερο αύριο . Κύριο μέλημα τους ήταν τα παιδιά τους, να δημιουργήσουν μια καλύτερη και ευκολότερη ζωή από την δική τους . Είδαν όμως ότι αυτό δεν ήταν εύκολο πια να πραγματοποιηθεί και αναγκάστηκαν να πάρουν αυτή την απόφαση.

Η Αλβανία ήταν είναι και θα είναι η πατρίδα των γονέων των περισσότερων μεταναστών δεύτερης γενιάς. Έχει την δυνατότητα να τους προσφέρει ορισμένα πλεονεκτήματα που δεν μπορεί η Ελλάδα, αφού βρίσκονται κοντά στις οικογένειες τους και τα έξοδα της καθημερινότητας θα είναι σαφώς πολύ λιγότερα σε σχέση με την καθημερινή ζωή στην Ελλάδα και το κύμα της ακρίβειας που τους έχει χτυπήσει. Επιπλέον θα μπορούσαν και τα παιδιά τους να συνεχίσουν τις σπουδές τους εκεί και να μπορέσουν να κάνουν ένα νέο ξεκίνημα.

Παρόλα αυτά όμως είναι πολύ δύσκολο για όλους σύμφωνα με τις απαντήσεις να φύγουν από την Ελλάδα, μια χώρα που στην πλειοψηφία τους

θεωρούν πατρίδα τους, και να επιστρέψουν στην Αλβανία, μια χώρα που μπορεί να είναι η πατρίδα τους, αλλά νιώθουν όχι ξενιτεύονται σ' αυτήν .Όλοι δυσκολεύτηκαν πάρα πολύ να μπουν στους ρυθμούς της καινούργια τους ζωής και η έλλειψη της Ελλάδας ήταν πολύ έντονη .Οι περισσότεροι από τους ανθρώπους αυτούς απάντησαν θετικά στο αν θα ξαναγύριζαν στην Ελλάδα ενώ όλοι κρατάνε επαφή με την Ελλάδα.

Όλα τα παραπάνω επιβεβαιώνουν ότι οι μετανάστες δεύτερης γενιάς από την Αλβανία, έχουν νιώσει την Ελλάδα σαν δική τους χώρα, σαν πατρίδα τους, αν και στην αρχή είχαν αντιμετωπιστεί με κάποια επιφύλαξη από τους γηγενής, μια επιφύλαξη που άγγιζε τον ρατσισμό. Επομένως, οικονομική κρίση στην Ελλάδα δεν την αποδυναμώνει μόνο από την οικονομική της δυναμική, αλλά και από το έμψυχο δυναμικό της. Ένα δυναμικό που απαρτίζεται τόσο από γηγενής Έλληνες, όσο και Έλληνες που είναι δεύτερης γενιάς μετανάστες από την Αλβανία που μεγάλωσαν, γαλουχήθηκαν και ένιωσαν ως πατρίδα τους την Ελλάδα.

.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γρόπα Ρ., Τριανταφυλλίδου Α., Broersma F., Lazarescu D., Nikolova M., Μαρούκης Θ., Μαρούφωφ, Μ., (2014) Η μετανάστευση στην Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα. Εκδόσεις Κριτική
- Λαμπριανίδης Λ., & Λυμπεράκη Α., (2001) Αλβανοί μετανάστες στην Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Παρατηρητής
- Μαργαρώνη Μ., (2008) Από την Αλβανία στην Ελλάδα, Εκδόσεις Σπανίδης
- Μιχαήλ Δ., (2014) Αλβανική μετανάστευση στην Ελλάδα, Μελέτες & ζητήματα. Ανθρωπολογικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις. Εκδόσεις Σταμούλης
- Παλαιολόγου Ν. & Ευαγγέλου Οδ., (2013), Μετανάστες μαθητές δεύτερης γενιάς στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Εκδόσεις Πεδίο

Διαδίκτυο

- Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (2010) Μετανάστευση και εκπαίδευση <http://users.uoa.gr/~vpavlop/memo/reports/2010 EIF2.pdf>
- Θεριανός Κ. (2010) Μετανάστες δεύτερης γενιάς στην Ελλάδα: από τα διεθνή σύνορα στα «κοινωνικά εσωτερικά σύνορα της μεγαλόπολης» <http://www.historein.gr/2010/03/blog-post.html>
- Καμήλαλης Θ., (2016) Μετανάστες δεύτερης γενιάς, ακόμα χωρίς δικαιώματα <https://www.thepressproject.gr/article/100868/Mia-genia-paramenei-aorati>

